

Informacja

Burmistrz Stawisk realizując obowiązek informacyjny wynikający z art. 63 ust. 16 ustawy z dnia 7 lipca 2023r. o świadczeniu wspierającym (Dz.U. z 2023 r., poz. 1429) - dalej też u.ś.w., uprzejmie informuje, że w/w ustawa zakłada przebudowę **od 1 stycznia 2024 r.** dotychczasowego systemu świadczeń dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów poprzez:

- wprowadzenie do systemu prawnego nowego świadczenia – świadczenia wspierającego kierowanego bezpośrednio do osoby z niepełnosprawnością w wieku powyżej 18 roku życia,
- zmiany w warunkach przyznawania funkcjonującego obecnie świadczenia pielęgnacyjnego,
- likwidację specjalnego zasiłku opiekuńczego.

I. ŚWIADCZENIE WSPIERAJĄCE

Warunkiem ubiegania się o świadczenie wspierające jest uzyskanie decyzji wydanej przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ustalającej poziom potrzeby wsparcia – na poziomie od 70 pkt do 100 pkt. Prawo do świadczenia wspierającego będzie ustalał ZUS na podstawie wniosku złożonego w formie elektronicznej przez osobę niepełnosprawną lub jej przedstawiciela. W/w świadczenie będzie przysługiwało, w zależności od poziomu potrzeby wsparcia, w wysokości od 40% wysokości renty socjalnej do maksymalnej wysokości 220% renty socjalnej.

Ustawa o świadczeniu wspierającym wejdzie w życie 1 stycznia 2024 r. z pewnymi wyjątkami:

- Od 1 stycznia 2024r – świadczenie wspierające będzie dostępne dla osób z niepełnosprawnościami z ustalonym poziomem potrzeby wsparcia od 87 do 100 pkt,
- Od 1 stycznia 2025r – świadczenie wspierające będzie dostępne dla osób z niepełnosprawnościami z ustalonym poziomem potrzeby wsparcia od 78 do 86 pkt,
- Od 1 stycznia 2026r – świadczenie wspierające będzie dostępne dla osób z niepełnosprawnościami z ustalonym poziomem potrzeby wsparcia od 70 do 77 pkt.

Wyjątkiem od tak określonego ustawą harmonogramu wejścia w życie ustawy jest art. 64 w/w ustawy, zgodnie z którym osoba wymagająca opieki na którą przyznano na podstawie przepisów dotychczasowych prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku pielęgnacyjnego albo zasiłku dla opiekuna bądź na którą przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie nowego obowiązującego od 1 stycznia 2024r. brzmienia ustawy o świadczeniach rodzinnych – będzie mogła otrzymać świadczenie wspierające od dnia 1 stycznia 2024r, także w przypadku gdy w decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia, potrzebę tę określono na poziomie niższym niż 87 punktów. Świadczenie wspierające będzie przysługiwało, w zależności od poziomu potrzeby wsparcia, w wysokości od 40% wysokości renty socjalnej do maksymalnej wysokości - 220% renty socjalnej (będzie to kwota netto czyli bez potrąceń na podatek dochodowy czy ubezpieczenie zdrowotne).

Zgodnie z art. 7 ust 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023r. o świadczeniu wspierającym postępowanie w sprawie świadczenia wspierającego prowadzi oraz świadczenie to wypłaca

Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Jednocześnie informuję, że wniosek o świadczenie wspierające składa się w **Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.**

Wobec powyższego powiadomienie tut. Organu o fakcie ubiegania się o świadczenie wspierające, powinno nastąpić niezwłocznie po złożeniu wniosku do ZUS.

W sprawach dotyczących świadczenia wspierającego dla osób z niepełnosprawnościami Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej uruchomiło specjalną dedykowaną infolinię pod numerem telefonu 22 245-61-00. Osoby zainteresowane mogą uzyskać informacje zarówno na temat wydawanych przez wojewódzkie zespoły decyzji o potrzebie wsparcia, jak i na temat samego świadczenia wspierającego od poniedziałku do piątku w godz. od 8:00 do 17:00.

II. ZMIANY W USTAWIE O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH

- 1. Świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach, obowiązujących od 1 stycznia 2024r.,** (tzw. nowe świadczenie pielęgnacyjne) będzie przysługiwać wyłącznie osobom sprawującym opiekę nad osobą z niepełnosprawnościami w wieku do ukończenia **18 roku życia**, natomiast osoba z niepełnosprawnościami nad którą opieka była sprawowana będzie mogła po ukończeniu 18 roku życia ubiegać się o przyznanie dla niej świadczenia wspierającego.

W ramach nowych regulacji przewidziano uchylenie warunku rezygnacji lub niepodejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej - oznacza to, że osoby sprawujące opiekę nie będą musiały rezygnować z aktywności zawodowej, aby otrzymać świadczenie pielęgnacyjne.

Przewidziano również uchylenie art. 17b ustawy o świadczeniach rodzinnych, czyli przepis uzależniający przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego rolnikom, małżonkom rolników lub domownikom od warunku zaprzestania prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym. W związku z tym, uchylone będą również w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników przepisy dotyczące opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za te osoby (składki do KRUS na dotychczasowych zasadach będą przez organy właściwe opłacane tylko w przypadku osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów dotychczasowych –art. 63. ust. 15 u.ś.w.).

W ramach dokonanych zmian uchylona zostanie negatywna przesłanka uniemożliwiająca przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego jeśli osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do własnej emerytury, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia.

Wyżej wymienione zmiany wprowadzą zatem **możliwość podjęcia przez opiekuna osoby z niepełnosprawnością pracy zarobkowej** bez utraty prawa do pobierania świadczenia pielęgnacyjnego. Ponadto m. in. pobieranie przez opiekuna własnych świadczeń emerytalno-rentowych jak i prowadzenie gospodarstwa rolnego nie będą miały wpływu na prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Ponadto należy zwrócić uwagę, iż uchylone będą przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2023 r. o świadczeniach rodzinnych stanowiące o:

- kolejności osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (art. 17 ust. 1a),
- uzależnieniu przyznania świadczenia pielęgnacyjnego od daty powstania niepełnosprawności (art. 17 ust. 1b),
- ograniczeniu zbiegów, wymienionych w uchylanym przepisie świadczeń rodzinnych (art.27 ust. 5).

Jednocześnie informuję, iż nowym przepisem, który zacznie również obowiązywać od 1 stycznia 2024 r. jest art. 17 ust. 4a, zgodnie z którym, w przypadku śmierci osoby wymagającej opieki, osoba sprawująca opiekę zachowuje prawo do świadczenia pielęgnacyjnego do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpił zgon osoby wymagającej opieki. Analogiczna regulacja obowiązująca od 1 stycznia 2024 dotyczy również będzie osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów dotychczasowych oraz osób pobierających zasiłek dla opiekuna i została ona uregulowana w art. 63 ust. 12 u.s.w. (dotyczyć będzie jednak tylko przypadków gdy śmierć osoby wymagającej opieki nastąpiła po 31 grudnia 2023 r.).

Zmianie ulega również katalog osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, od 1 stycznia 2024r. w/w świadczenie przysługiwać będzie:

- 1) matce albo ojcu,
 - 2) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 oraz z 2022 r. poz. 2140) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom,
 - 3) opiekunowi faktycznemu dziecka,
 - 4) rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego,
- jeżeli sprawują opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

2. Osoba pobierająca świadczenie pielęgnacyjne, która sprawuje opiekę nad dzieckiem w wieku do ukończenia 18. roku życia i która będzie chciała po 31 grudnia 2023 r. otrzymać świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach (czyli z możliwością podejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bez ograniczeń) musi po tej dacie zrezygnować z pobierania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie starych przepisów i złożyć wniosek o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie nowych przepisów.

3. W przypadku gdy osoba otrzymująca świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach będzie sprawowała opiekę nad więcej niż jedną osobą w wieku do ukończenia 18. roku życia, legitymującą się odpowiednim orzeczeniem o niepełnosprawności lub znacznym stopniu niepełnosprawności, to wysokość świadczenia pielęgnacyjnego jest podwyższana o 100% na drugą i każdą kolejną osobę, nad którą sprawowana jest opieka.

III. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

1. Przepisy przejściowe- zachowanie praw nabytych

Nowe warunki przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego obowiązujące od 1 stycznia 2024r. nie dotyczą osób, które na zasadzie zachowania praw nabytych, będą pobierać to świadczenie na podstawie przepisów dotychczasowych, w oparciu o przepisy przejściowe zawarte w art. 63 u.ś.w.

Wprowadzając istotne zmiany w warunkach przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego oraz uchylając specjalny zasiłek opiekuńczy, ustawa o świadczeniu wspierającym wprowadza jednocześnie przepisy mające na celu pełną ochronę praw nabytych osób, które nabyły bądź nabędą na starych, obowiązujących przed wejściem w życie ustawy, tj. do 31 grudnia 2023 r. przepisach, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Osoby te będą mogły w dalszym ciągu pobierać wymienione świadczenia zgodnie z dotychczasowymi przepisami. Prawo do pobierania tych świadczeń na zasadach dotychczasowych zostało uregulowane w art. 63 u.ś.w. Przepisy te przewidują, że:

- w sprawach o świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, do których prawo powstało do dnia 31 grudnia 2023 r., stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 63 ust. 1 u.ś.w.),

- osoby, którym przed 1 stycznia 2024 r., albo nawet po tej dacie, ale, na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., przyznane zostało co najmniej do dnia 31 grudnia 2023 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego, zachowują, na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., prawo do tych świadczeń nie dłużej jednak niż do końca okresu, na który prawo zostało przyznane (art. 63 ust. 2 u.ś.w.),

- ww. osoby, zachowują prawo do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., również w przypadku, gdy osobie nad którą sprawują opiekę zostało wydane nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie o niepełnosprawności. **Warunkiem zachowania prawa** odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego w tym przypadku będzie **złożenie wniosku o nowe orzeczenie** o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności **w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin ważności dotychczasowego orzeczenia** o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenia o niepełnosprawności, **a następnie złożenie wniosku o ustalenie prawa** odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego **w terminie 3 miesięcy, licząc od wydania orzeczenia** o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności (art. 63 ust. 3 ustawy),

- prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach dotychczasowych przysługiwać będzie ww. osobom wymienionym w art. 63 ust. 1-2 u.ś.w. również po upływie okresu zasiłkowego na który prawo zostało przyznane (czyli także na kolejne okresy zasiłkowe) pod warunkiem, że wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego na nowy okres zasiłkowy zostanie złożony w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym zakończył się dotychczasowy okres zasiłkowy (art. 63 ust. 4 u.ś.w.).

2. Ponadto poza regulacjami dotyczącymi ochrony praw nabytych przepisy przejściowe o świadczeniu wspierającym wprowadzają również **dotatkową, negatywną przesłankę**, która przewiduje, że świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy przyznane na zasadach dotychczasowych oraz zasiłek dla opiekuna, **nie przysługują** jeżeli osoba wymagająca opieki **będzie miała przyznane prawo do świadczenia wspierającego** (art. 63 ust. 6 u.ś.w.).

W konsekwencji tego przepisu wprowadzone zostały także **przepisy proceduralne** określające:

- zawieszenie postępowania o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna do czasu rozstrzygnięcia sprawy z wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wspierającego w sytuacji gdy osoba wymagająca opieki lub osoba uprawniona do jej reprezentowania złożyły wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wspierającego. Następnie ustalenie prawa do ww. świadczeń w wyniku podjęcia zawieszono postępowania następuje po dokonaniu przez ZUS rozstrzygnięcia sprawy z wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wspierającego (art. 63 ust. 7-8 u.ś.w.)

- zawieszenie wypłaty przyznanego już świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna jeżeli osoba wymagająca opieki lub osoba uprawniona do jej reprezentowania złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wspierającego.

W przypadku odmowy przyznania osobie wymagającej opieki świadczenia wspierającego lub pozostawienia wniosku o to świadczenie bez rozpatrzenia, świadczenie pielęgnacyjne albo specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna, wypłaca się od miesiąca, w którym wstrzymano ich wypłatę do końca okresu na jaki je przyznano, jeżeli nadal osoba spełnia warunki określone w brzmieniu dotychczasowym (art. 63 ust. 9-10 u.ś.w.).

- uznanie za nienależnie pobrane świadczenia: świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna, wypłaconego opiekunowi za okres, za który osoba wymagająca opieki otrzymała świadczenie wspierające.

W celu realizacji ww. przepisów gminne organy właściwe będą miały zapewniony, drogą elektroniczną, poprzez odpowiednie usługi wymiany danych w ramach Emp@tii, dostęp do danych ZUS o złożonych wnioskach/pryzyznanych świadczeniach wspierających.

Osoba z niepełnosprawnościami, składając w ZUS wniosek o świadczenie wspierające będzie mogła zdecydować od jakiego miesiąca chce mieć przyznane przez ZUS świadczenie wspierające, dzięki czemu może nie dopuścić do sytuacji otrzymania świadczenia wspierającego za ten sam okres za który jej opiekun otrzymał w gminie świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna i tym samym uniknąć sytuacji powstania nienależnych świadczeń po stronie jej opiekuna.